

S İ R K Ü L E R R A P O R	
Tarih:	04.08.2026
Sayı:	2026/38
Konu:	Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin TL'ye Dönüşümüne Yönelik Tebliğde Değişiklikler Yapıldı

Özet: 01.08.2026 tarihli ve 33327 sayılı Resmi Gazete'de "Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2026/11)" yayımlandı.

- Yapılan düzenlemeler kapsamında öne çıkan başlıca değişiklikler aşağıdaki gibidir:
- Geçici olarak %3 oranında uygulanan döviz dönüşüm desteğinin süresi 31.01.2027 tarihine kadar uzatılmıştır.
- Döviz dönüşüm desteğinden yararlanılabilmesi için, firmaların döviz pozisyonu oranlarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından belirlenen sınırları aşmadığının tevsik edilmesi zorunlu hale getirilmiştir.
- TCMB'ye, destek kapsamında firmaların satabileceği döviz tutarı ile yararlanabileceği destek tutarına üst sınır belirleme yetkisi verilmiştir.
- Destekten yararlanma şartları kapsamında daha önce aranan döviz alımı yapmama taahhüdü kaldırılmış; bunun yerine firmaların döviz pozisyonunu esas alan yeni bir uygulamaya geçilmiştir.
- TCMB'ye, gerekli gördüğü firmaları doğrudan veya aracı bankalar vasıtasıyla inceleme yetkisi tanınmış; inceleme sürecinde destek ödemelerinin durdurulabilmesine imkân sağlanmıştır.
- Aracılı ihracat uygulamasının kapsamı genişletilerek, Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin yanı sıra Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ile diğer aracı ihracatçılar da uygulama kapsamına dahil edilmiştir.
- Gerçeğe aykırı beyanda bulunulması veya desteğin usulsüz şekilde kullanılması halinde uygulanacak yaptırımlar yeniden düzenlenmiş; belirli durumlarda yaptırımların aynı kontrol yapısı altında bulunan diğer şirketlere de uygulanabilmesine yönelik hükümler getirilmiştir.

1. Grup Şirketlerine Uygulanacak Müeyyideler İçin "Firma Kontrolü" Kavramı Tanımlanıyor

Düzenleme ile "firma kontrolü" kavramı ilk kez tanımlanmaktadır. Buna göre; bir firmada doğrudan veya dolaylı olarak en az %50 oranında paya, oy hakkına ya da yönetim kurulu üyelerinin en az %50'sini seçme veya bu üyelerin en az %50'sine sahip olma durumu firma kontrolü olarak kabul edilmektedir.

Bu kapsamda, yaptırımlar yalnızca ihlali gerçekleştiren firmaya değil; ilgili firmanın kontrol ettiği şirketlere, ilgili firmayı kontrol eden şirketlere ve bu şirketleri kontrol eden gerçek veya tüzel kişilerin kontrolü altındaki diğer şirketlere de uygulanabilecektir. Söz konusu yaptırımlar, döviz dönüşüm desteği talepleri ile TCMB kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım taleplerini kapsayacaktır.

2. Döviz Almama Taahhüdü Kaldırılarak Döviz Pozisyonu Esasına Geçiliyor

Döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilmek için daha önce aranan "döviz almama taahhüdü" şartı kaldırılmaktadır. Bunun yerine, firmaların TCMB tarafından belirlenecek döviz pozisyonu oranını aşmaması şartı getirilmektedir.

Ayrıca TCMB'ye, firmaların destekten yararlanabileceği azami tutarı belirleme yetkisi tanınmaktadır. Belirlenen döviz pozisyonu oranının aşılmaması kaydıyla, dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen döviz tutarı için %2 (geçici olarak %3) oranında döviz dönüşüm desteği sağlanacaktır.

Firmaların destekten yararlanabilmesi için, döviz pozisyonu oranlarının TCMB tarafından belirlenen sınırı aşmadığını aracı bankaya tevsik etmeleri gerekecektir.

3. TCMB'ye Döviz Satışı ve Destek Tutarına Üst Limit Belirleme Yetkisi Veriliyor

TCMB, firmaların destek kapsamında satabilecekleri döviz tutarına ve yararlanabilecekleri destek miktarına üst limit belirleyebilecektir.

Destek kapsamında satılabilecek azami döviz tutarı; firmanın kârlılığı ve iş gücü maliyetinden oluşan katma değeri dikkate alınarak TCMB tarafından belirlenecek yöntem çerçevesinde hesaplanacaktır.

Belirlenen üst limitlerin aşılması halinde destek talepleri kabul edilmeyecektir.

4. Dövizin Yurt Dışı Kaynaklı Olduğunun Tespiti Aracı Bankalarca Yapılacak

TCMB'ye satılacak dövizlerin yurt dışı kaynaklı olduğunun tespiti aracı bankalar tarafından gerçekleştirilecektir.

TCMB'ye satışı gerçekleştirilen dövizlerin iadesi mümkün olmayacaktır.

Aracı bankalar gerekli gördükleri her türlü bilgi ve belgeyi firmalardan talep edebilecek; TCMB tarafından belirlenen kontrol yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde uygulanacak yaptırım tutarının Merkez Bankasına ödenmesinden sorumlu olacaklardır.

5. TCMB'ye İnceleme ve Destek Ödemesini Durdurma Yetkisi Veriliyor

TCMB, gerekli gördüğü bilgi ve belgelerin firmalar tarafından doğrudan kendisine veya aracı bankalara sunulmasını isteyebilecektir.

Talep edilen bilgi ve belgeleri ibraz etmeyen firmaların destek başvuruları kabul edilmeyecek; döviz satışı gerçekleştirilmiş olsa dahi satılan dövizler iade edilmeyecektir.

TCMB, sunulan bilgi ve belgeler ile diğer kaynaklardan elde edilen verileri değerlendirerek şüpheli gördüğü firmaları doğrudan veya aracı bankalar aracılığıyla incelemeye alabilecektir.

İnceleme süresince firmalara döviz dönüşüm desteği ödenmeyecektir.

İnceleme sonucunda usulsüzlük, gerçeğe aykırı beyan veya desteğin amacı dışında kullanıldığının tespit edilmesi halinde destek talebi reddedilecek ve ilgili yaptırımlar uygulanacaktır. Aksi durumda ise incelemenin tamamlandığı tarihten itibaren destek talepleri yeniden kabul edilecektir.

Ayrıca TCMB, şüpheli işlemler bakımından alınmasını gerekli gördüğü tedbirlerin aracı bankalar tarafından uygulanmasını isteyebilecektir.

6. Aracılı İhracatta Tedarikçi Firmalara da Destek İmkânı Sağlanıyor

Düzenleme ile aracılı ihracat kapsamında yurda getirilen dövizlerin, Dış Ticaret Sermaye Şirketleri, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri veya diğer aracılı ihracatçıları yerine bu firmalara ürün tedarik eden firmalar adına TCMB'ye satılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Bu durumda döviz pozisyonu oranına ilişkin tevsik yükümlülüğü tedarikçi firma tarafından yerine getirilecek; döviz dönüşüm desteği ise doğrudan tedarikçi firmanın hesabına aktarılacaktır.

Uygulama bakımından döviz satışını gerçekleştiren taraf tedarikçi firma kabul edilecektir.

7. Aracı Bankalara Komisyon Alma İmkânı Getiriliyor

Aracı bankalar, döviz dönüşüm desteği işlemleri nedeniyle firmalardan komisyon alabilecektir.

Uygulanabilecek azami komisyon oranı TCMB tarafından belirlenecektir.

8. Gerçeğe Aykırı Beyan ve Usulsüz Kullanıma İlişkin Yaptırımlar Ağırlandırılıyor

Firmaların döviz pozisyonu oranına ilişkin gerçeğe aykırı beyanda bulunmaları veya döviz dönüşüm desteğinden usulsüz, amacı dışında ya da sahte bilgi ve belgelerle yararlandıklarının tespit edilmesi halinde, ödenen destek tutarı; oluşan kur farkı ve tespit tarihindeki TCMB en yüksek gecelik borç verme faiz oranı esas alınarak hesaplanacak faiz ile birlikte aracı bankalarca tahsil edilerek TCMB'ye aktarılacaktır.

Bunun yanında ilgili firmanın döviz dönüşüm desteği talepleri ile TCMB kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, ihlalin niteliği ve tekerrür durumu dikkate alınarak TCMB tarafından belirlenecek süre boyunca kabul edilmeyecektir. Gerekli görülmesi halinde ilgili kişiler hakkında suç duyurusunda da bulunulacaktır.

Ayrıca, ilgili firma borcunu tamamen ödeyinceye kadar; firmanın kontrol ettiği şirketler, firmayı kontrol eden şirketler ile bunları kontrol eden gerçek ve tüzel kişilerin kontrolündeki diğer şirketler de aynı yaptırımlara tabi olacaktır.

Bu kapsamdaki şirketlerin TCMB'ye bildirilmesinden aracı bankalar sorumlu olacaktır.

9. Aracı Bankalara Yeni Bildirim ve Sorumluluk Yükümlülükleri Getiriliyor

Aracı bankalar şüpheli döviz dönüşüm desteği işlemlerini TCMB'ye bildirmek ve TCMB tarafından hesaplanan yaptırım tutarının bildirilmesi halinde, bu tutarın bir ay içerisinde TCMB'ye aktarılması için gerekli tüm tedbirleri almak zorunda olacaktır.

Bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili tutarın TCMB'ye aktarılmaması halinde, TCMB söz konusu tutarı aracı bankanın kendi nezdindeki hesaplarından resen tahsil edebilecektir.

10. 01.10.2026 Tarihinden Önce Verilen Döviz Almama Taahhütlerine İlişkin Geçiş Hükümü Getiriliyor

Geçici 2'nci madde ile, 01.10.2026 tarihinden önce verilen döviz almama taahhütlerinin ihlal edilmesi halinde, yürürlükten kaldırılan eski hükümlerin uygulanmaya devam edeceği düzenlenmektedir.

11. 01.10.2026 Tarihinden Önceki Usulsüz Yararlanmalara İlişkin Geçiş Düzenlemesi Yapılıyor

Geçici 3'üncü madde uyarınca, 01.10.2026 tarihinden önce döviz dönüşüm desteğinden usulsüz yararlandığı veya TCMB'ye ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri ile TCMB kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, ihlalin tutarı ve tekerrür durumu dikkate alınarak TCMB tarafından belirlenecek süre boyunca kabul edilmeyecektir.

Söz konusu tebliğe aşağıda yer verilmiştir.

[Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ \(Sayı: 2023/5\)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Sayı: 2026/11\)](#)

Saygılarımızla